

«La bona nova del servei»

Pla Pastoral Diocesà
2013-2018

«La bona nova del servei»

BISBAT D TERRASSA

Fotografies de la portada:

- Jornada diocesana 2013. Segona trobada d'infants de catequesi al Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell.
- Catequesi del bisbe Mons. Josep Àngel Saiz Meneses al Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell.
- Casa d'acollida El Xiprer, Granollers.
- Joves amb el senyor bisbe participant en el Camí de Santiago, estiu 2013.
- Grup de catequesi infantil de la Parròquia de Santa Eulàlia de Ronçana.
- Celebració del Dijous Sant a la catedral del Sant Esperit de Terrassa.
- Celebració de l'Eucaristia de l'Aplec de l'Esperit 2010 a la ciutat de Terrassa.

© Bisbat de Terrassa

Dip. Legal: B-26039-2013

Compost i imprès per I. G. Santa Eulàlia

Carrer de Sant Joan Bosco, 10 - 08187 Santa Eulàlia de Ronçana.

Presentació

Benvolguts preveres i diaques, religiosos i religioses, membres d'instituts seculars i fidels laics i laiques de la diòcesi de Terrassa.

M'adreço a tots vosaltres per presentar-vos el nou Pla Pastoral Diocesà, que es troba en continuïtat amb els dos anteriors. El primer pla pastoral, que durà tres anys, prengué com a títol “Com el Pare m'ha enviat a mi, jo us envio a vosaltres” (2007-2010) i ens ajudà a impulsar el treball coordinat a la diòcesi a partir de les aportacions de cadascú en la seva preparació i de l'orientació amb propostes significatives en aquells moments inicials de la vida diocesana. El segon pla, també d'una durada de tres anys, ha tingut com a títol “Enviats a anunciar la bona nova” (2010-2013) i ens ha ajudat a concretar encara més el treball diocesà a cada lloc i a impulsar la creació d'iniciatives reeixides en ordre a intensificar la nostra vida diocesana.

Aquest tercer pla presenta algunes novetats respecte als dos anteriors, tot i que en la seva línia mostra una clara continuïtat, atès que centra la seva reflexió i propostes en el servei que l'Església ofereix per tal de treballar en clau de nova evangelització, des de l'enviament del Senyor i amb l'anunci explícit de paraula i d'obres, personalment i comunitària, de la fe que hem rebut.

Emmarcat en l'Any de la Fe que promulgà el Papa Benet XVI i ha continuat el Papa Francesc, està estructurat en tres grans blocs inspirat en la Carta apostòlica *Porta Fidei*. El Sant Pare ho expressava d'aquesta manera: *“ des del començament del meu ministeri com a successor de Pere, he recordat l'exigència de redescobrir el camí de la fe per a il·luminar de manera cada cop més clara l'alegria i l'entusiasme renovat de l'encontre amb Crist. En l'homilia de la santa missa d'inici del Pontificat deia: «L'Església en el seu conjunt, i en ella*

els seus pastors, com Crist han de posar-se en camí per a rescatar els homes del desert i conduir-los al lloc de la vida, cap a l'amistat amb el Fill de Déu, cap aquell que ens dóna la vida, i la vida en plenitud.»¹

Conseqüentment tots nosaltres hem d'intensificar la vida cristiana en un camí de conversió continuada per tal d'esdevenir evangelitzadors dels homes i dones del segle XXI. S'ha dit amb tota la raó que avui tot el món és terra de missió. També els nostres països de tradició catòlica secular. Benet XVI, a l'homilia de la missa de clausura del Sínode de Bisbes va fer aquesta afirmació: *“la globalització ha causat un desplaçament notable de poblacions; així doncs, el primer anunci també s'imposa als països d'antiga evangelització. Tots els homes tenen dret a conèixer Jesucrist i el seu Evangeli; i el deure dels cristians, de tots els cristians –sacerdots, religiosos i laics– és el d'anunciar la Bona Nova”²*. El Papa Francesc, seguint aquest camí marcat pel seu venerable antecessor està dedicant les seves paraules a concretar aquesta nova evangelització a l'ésser humà, mostrant en tota ocasió un rostre misericordiós, acollidor i interpel·lador.

En aquesta nova singladura comptem també amb l'ajut dels sants i beats. Particularment vull fer referència a la figura del Dr. Josep Guardiet, rector màrtir de Rubí, prevere diocesà, que esmerçà la seva vida precisament en aquesta línia. Quan fou destinat a Rubí, després de passar per Sabadell i Terrassa, trobà una ciutat amb poca vida de fe i amb un gran desconeixement del missatge salvador de Crist. Va dedicar totes les seves energies a revitalitzar la comunitat cristiana, a promoure obres socials, de formació i culturals, moltes de les quals encara avui perduren i són emblemàtiques en aquella ciutat. A ell se'l pot considerar ben bé un precursor d'aquesta nova evangelització. A ell i als altres sants i beats ens encomanem.

Aquest Pla Pastoral té una durada superior als anteriors, de 5 anys, perquè d'aquesta manera ofereix unes orientacions i propostes de més llarga trajectòria que ajudaran a la seva concreció i implementació en la vida diocesana. Cada any des del Consell de

1. Homilia en la missa d'inici de Pontificat (24 abril 2005): AAS 97 (2005), 710.
2. PAPA BENET XVI, Homilia de cloenda del Sínode de Bisbes, 28 d'octubre de 2012: BOBT (setembre- octubre 2012).

Govern i amb l'ajut dels altres organismes diocesans, es marcaran les accions a treballar de manera coordinada.

Agraeixo una vegada més el treball dedicat en la confecció d'aquest pla pastoral, un treball en el que s'ha comptat amb l'ajut de moltes persones, preveres, diaques persones consagrades i laics, que a través dels organismes diocesans han fet arribar les seves propostes d'accions i que han ajudat a la comissió redactora a preparar el text que ara us presentem.

El 15 de juny de l'any 2014 la nostra diòcesi complirà deu anys de la seva existència. Es tracta d'una efemèride prou significativa perquè ajudi a impulsar decididament, ajudant Déu, la gran missió evangelitzadora que es troba en el fonament i origen de l'Església, i per tant de la nostra església particular. Que la Mare de Déu de la Salut, patrona de la diòcesi, ens sigui a tots plegats el millor ajut.

El Consell de Govern de la diòcesi coordinarà, juntament amb el Consell Presbiteral, el Consell Pastoral Diocesà i els Arxiprestos, l'establiment d'aquests objectius i en farà el seguiment del seu grau d'acompliment.

Ben cordialment

+ Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Revifar la fe i aprofundir en la formació

El servei de la formació

La fe transforma tota la persona, precisament perquè s'obre a l'amor. Aquesta interacció de la fe amb l'amor ens permet de comprendre el tipus de coneixement propi de la fe, la seva força de convicció, la seva capacitat d'il·luminar els nostres passos.

La fe coneix pel fet d'estar vinculada a l'amor, pel fet que el mateix amor porta una llum. La comprensió de la fe és la que neix quan rebem el gran amor de Déu que ens transforma interiorment i ens dona ulls nous per a veure la realitat.

(Lumen Fidei, núm. 26)

1. Revifar la fe i aprofundir en la formació

La formació diocesana d'adults

El Papa Francesc tracta sobre la necessitat del coneixement i per tant de la formació cristiana en la seva primera carta encíclica. Afirma: *"l'home té necessitat de coneixement, té necessitat de la veritat, perquè sense ella no pot subsistir, no pot de cap manera anar endavant. La fe, sense la veritat, no salva, no dóna seguretat al nostre camí"*³.

Fent referència a la importància de la formació, el Papa Benet XVI, recordava, en la promulgació de l'Any de la Fe per a tota l'Església, que *"precisament en aquest horitzó, l'Any de la Fe haurà d'expressar un compromís unànime per a redescobrir i estudiar els continguts fonamentals de la fe, sintetitzats sistemàticament i orgànicament en el Catecisme de l'Església Catòlica(...). A través de les seves pàgines es descobreix que tot el que es presenta no és una teoria, sinó la trobada amb una Persona que viu a l'Església. A la professió de fe, de fet, segueix l'explicació de la vida sacramental, en la qual Crist és present i actua, i continua la construcció de la seva Església."*⁴

Recollint aquesta proposta, el Papa Francesc recorda en l'esmentada encíclica que *"(la professió de fe) no consisteix únicament en l'assentiment a un conjunt de veritats abstractes. Ans al contrari, en la confessió de la fe tota la vida es posa en camí vers la comunió plena amb el Déu vivent. Podem afirmar que el creient és convidat en el*

3. PAPA FRANCESC, Carta Encíclica *Lumen fidei*, (2013), núm. 24.

4. PAPA BENET XVI, Carta apostòlica *Porta fidei* (2011), núm. 11.

*Credo a endinsar-se en el misteri que professa i a deixar-se transformar per allò que professa*⁵.

En aquesta formació cristiana és també del tot important redescobrir i estudiar els documents del Concili Vaticà II (1962-1965), del qual s'ha celebrat recentment el 50è aniversari del seu inici. Precisament per això, i amb motiu de l'Any de la Fe, els materials de formació a la diòcesi el curs 2012-2013 han estat la relectura i reflexió dels textos més significatiu del Concili.⁶

En els dos plans pastorals diocesans anteriors s'ha proposat de fet la formació cristiana d'adults com un dels elements fonamentals. El primer pla pastoral (2007-2010) esbossava els principis generals d'aquesta formació i n'oferia un ventall ample de propostes. En el segon pla pastoral (2010-2013), es concretava més aquesta formació, i es demanava que fos integral i sistemàtica i que es pogués treballar tant a nivell territorial (parroquial i arxiprestal) com funcional (delegacions episcopals i moviments).

Aquest pla pastoral proposa, doncs, aprofundir en la formació cristiana d'adults en el context actual. La Nova Evangelització demana una adequada formació davant els reptes que la societat actual presenta i la necessitat de l'anunci evangèlic, adreçada especialment als laics.⁷ Una formació que ha de presentar i aprofundir el contingut fonamental de la fe, a nivell teològic, bíblic, litúrgic, espiritual, ecumènic, moral i també pastoral. Una formació que ha de tenir en compte, a la pràctica, la geografia diocesana i oferir aleshores els cursos corresponents de manera cíclica i a diversos llocs de la diòcesi. Una formació adreçada especialment als agents evangelitzadors, als laics amb responsabilitats pastorals, als responsables de moviments d'acció catòlica i dels altres moviments i institucions religioses, catequistes i en definitiva a tots els cristians en general.

5. PAPA FRANCESC, Carta Encíclica *Lumen fidei*, (2013),núm. 45.

6. Es pot consultar el document de formació per al curs 2012-2013 preparat per la Comissió Diocesana de l'Any de la Fe, que porta per títol *Temes de formació: el Concili Vaticà II*.

7. XIII SINODE DE BISBES 2012, *Propostes sinodals* núm. 47. Es pot consultar també el *Itinerario de Formación Cristiana para Adultos*, elaborat per la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar de la Conferència Episcopal Espanyola (2012).

Aquesta formació diocesana no esgota ni supleix tot allò que des de les parròquies, arxiprestats, delegacions i moviments es realitza i es proposa, així com també des de les diverses institucions de formació existents. Ans al contrari, vol ajudar a impulsar i, en tot cas, a coordinar i orientar aquesta dimensió de la vida cristiana. Es bo recordar també que és important la comunicació de tot allò que es realitza en l'àmbit formatiu a cada lloc, posant-ho en comú i recollint-ho perquè, compartint-ho, l'experiència pot ser més enriquidora pels altres.

Accions

- Constituir una Comissió diocesana per tal d'organitzar i coordinar la formació diocesana.

Responsible: Consell de Govern.

- Crear una escola diocesana de teologia.

Responsible: Consell de Govern.

- Promoure i/o consolidar a cada parròquia, arxiprestat, delegació i moviment la formació cristiana d'adults.

Responsables: Rectors, Arxiprestos, Delegats i Responsables de moviments.

La pastoral familiar

La pastoral familiar és sens dubte un dels àmbits essencials en la vida de l'Església, en la transmissió de la fe a les noves generacions i en l'educació en general. Els plans pastorals de la diòcesi hi han fet constantment referència, fent-se ressò d'aquesta importància i de la seva creixent presència en la paraula i l'acció pastoral de la comunitat cristiana⁸.

El Papa Francesc, en la seva encíclica *Lumen fidei*, fa referència a la importància de la família en la transmissió de la fe. Després de recordar que la família és el primer àmbit en el que la fe il·lumina la vida de les persones, afirma en el text: *"en la família, la fe es troba present a totes les etapes de la vida, començant per la infància: els nens aprenen a fiar-se de l'amor dels pares. Per això és important que els pares conreïn les pràctiques comunes de fe en família, que acompanyin el creixement de la fe dels fills."*⁹

Es bo recordar les paraules del Papa Benet sobre la fecunditat de la vida matrimonial: *"És fecund (l'amor), en fi, per a la societat, perquè la vida familiar és la primera i insubstituïble escola de virtuts socials, com el respecte de les persones, la gratuïtat, la confiança, la responsabilitat, la solidaritat, la cooperació. Estimats esposos, cuideu els vostres fills i, en un món dominat per la tècnica, transmeteu-los, amb serenitat i confiança, raons per viure, la força de la fe, plantejant metes altes i sostenint-los en les febleses. Però també vosaltres, fills, procureu mantenir sempre una relació d'afecte profund i de cura diligent cap als vostres pares, i també que les relacions entre germans i germanes siguin una oportunitat per créixer en l'amor."*¹⁰

Més properament, el Sínode de Bisbes hi dedica la proposició 48 sobre la família cristiana i hi ofereix diverses indicacions a tenir present: *"la Nova Evangelització ha de fer esforços per abordar els problemes importants en relació amb el matrimoni, en el cas dels divorciats i tornats a casar, en la situació dels seus fills, la destinació*

8. BISBES DE CATALUNYA, Document *Al servei del nostre poble*, (2011), núm. 17.

9. PAPA FRANCESC, Carta Encíclica *Lumen fidei*, (2013), núm 53.

10. PAPA BENET XVI, *Homilia en la clausura del VII Encontre Mundial de les Famílies a Milà* (2012).

dels cònjuges abandonats, en les parelles que viuen juntes sense casar-se, i en la tendència de la societat a redefinir el matrimoni. L'Església, amb atenció materna i esperit evangèlic, ha de buscar les respostes adequades a aquestes situacions, esdevenint un aspecte important de la Nova Evangelització".¹¹

És des de la perspectiva que ofereixen aquests documents, i tenint en compte la realitat de la situació concreta de moltes famílies a la nostra societat, que aquest pla proposa el treball en la pastoral familiar a partir de la consolidació de realitats incipients com el Centre d'Orientació Familiar, iniciat l'any 2013, que ajuda a afrontar problemes importants en relació amb el matrimoni i a oferir camins de superació a través dels diversos projectes que s'han iniciat i d'aquells que estan previstos encara.

També en l'acompanyament de les famílies i el suport a la seva formació espiritual, tant dels cònjuges com dels fills, i finalment a una major coordinació d'aquelles realitats que ajuden a la preparació i formació dels matrimonis a través dels sagraments més directament relacionats amb la vida familiar.

Accions

- Oferir material de pregària per les famílies per fomentar la pregària en família.

Responsable: Delegació Episcopal de Pastoral Familiar.

- Oferir cursets i conferències formatives, recessos i exercicis espirituals.

Responsable: Delegació Episcopal de Pastoral Familiar.

11. XIII SÍNODE DE BISBES 2012, *Propostes sinodals núm. 48.*

- Coordinar diocesament la pastoral prematrimonial i el treball amb els acollidors de baptisme i elaborar els materials de suport.

Responsables: Delegació Episcopal de Pastoral Familiar, Rectors i Arxiprestos.

- Consolidar el Centre d'Orientació Familiar especialment en l'àrea d'atenció integral i assistencial, en l'àrea de servei i d'acolliment de la vida i l'àrea de prevenció i formació.

Responsables: Delegació Episcopal de Pastoral Familiar.

La transmissió de la fe als infants i joves

La transmissió de la fe a través de la família i la comunitat eclesial¹² és un dels reptes més importants que té plantejada l'Església, especialment en referència als infants, adolescents i joves.

És a la vegada un dels àmbits que requereix una dedicació més gran, amb molts esforços per part de preveres, catequistes i animadors, i que en el moment actual suscita plantejaments diversos i interrogants. Sovint es constata la desproporció existent entre els esforços esmerçats en la preparació i els fruits migrats que s'obtenen. L'acompanyament de les famílies no sempre hi és present, i els processos de creixement sovint es trenquen i això dificulta la continuïtat. El context actual de secularitat i pluralitat¹³ esdevé un marc no sempre fàcil en el que situar aquesta acció pastoral que, per altra banda, continua oferint unes possibilitats importants per tal de fer l'anunci evangèlic i suscitar la conversió i el seguiment del Senyor, l'inseriment en la vida eclesial i el compromís decidit enmig de la societat.

Pel que fa a la pastoral infantil, és important iniciar un treball des de la Delegació Episcopal de Catequesi per tal de reflexionar a nivell parroquial i arxiprestal sobre la situació de la catequesi infantil i promoure la seva renovació en una triple direcció. En primer lloc la formació dels infants en clau evangelitzadora, esdevenint-hi subjectes d'evangelització. En segon lloc la participació en les celebracions de la parròquia, promovent misses familiars en les que sigui expressiva la participació dels infants i llurs famílies. I en tercer lloc la implicació de les famílies oferint un curset bàsic de formació cristiana que ajudi a redescobrir la vivència de la fe, moltes vegades afeblida, o bé a promoure-la de nou. En aquest treball és important tenir en compte la relació amb les escoles presents en el territori. Caldria arribar finalment a definir aleshores unes orientacions diocesanes sobre la Catequesi de Primera Comunió.

El procés iniciat amb la catequesi preparatòria a la Primera Comunió ha de tenir continuïtat en la vida de l'infant. Una continuïtat

12. Cfr. PAPA FRANCESC, *Carta Encíclica Lumen fidei* (2013), núm. 53.

13. Cf. CONCILI PROVINCIAL TARRACONENSE, *Documents i resolucions*, Ed. Claret, Barcelona 1996, núm. 1.

que es pot vehicular a través de les diverses realitats presents a la diòcesi i a les quals cal reconèixer i valorar el seu treball (MCEC, MIJAC, MEGSJC). Una continuïtat que demana un pas més, tal i com es proposava en l'anterior pla pastoral, i és la creació d'un moviment ampli diocesà que combini els elements formatius, celebratius i del lleure, i que treballi en coordinació amb les altres realitats existents.

Un element important a reflexionar és també la situació actual de la catequesi de Confirmació. Tot i les dificultats constatables, l'adolescència i la joventut continuen essent una etapa de creixement apropiada per rebre aquest sagrament, per madurar opcions i reafirmar la fe, integrar-se en la vida comunitària i comprometre's enmig del món i amb els altres joves. Ara bé, cal també tenir present que en aquells llocs on hi hagi serioses dificultats per oferir la preparació i recepció del sagrament a aquesta edat, es pot oferir una preparació també sistemàtica i sòlida a una edat més jove, per exemple al final de la catequesi infantil, entorn als 12 anys. Serà del tot important compartir les experiències en aquest treball i especialment que hi hagi una coordinació a cada arxiprestat a l'hora de definir, explicar i presentar la proposta conjunta de preparació al sagrament.

Respecte als joves, el Papa Francesc, a la Jornada Mundial de la Joventut celebrada a Rio de Janeiro, els va animar a anunciar l'Evangelí a tots els pobles: *"l'experiència d'aquesta trobada (la JMJ) no pot quedar-se tancada en la seva vida o en el petit grup de la parròquia, del moviment o de la comunitat. Seria com treure l'oxigen a la petita flama que crema. La fe es una flama que es fa més viva quan es comparteix, quan es transmet, per tal que tots coneguim, estimin i professin Jesucrist, que és el Senyor de la vida i de la història (cf. Rm 10,9)"*¹⁴. Significativament, en aquesta homilia, el Sant Pare adreçà unes paraules als preveres que acompanyen els joves en el seu procés de creixement en la fe, convidant-los a mantenir i si cal intensificar aquest acompanyament, ajudant-los a comprometre's activament a l'Església. Una invitació que feu extensiva, juntament amb el seu

14. PAPA FRANCESC, *Homilia a la missa de clausura de la JMJ a Rio de Janeiro, 28 de juliol de 2013*. També a *Lumen fidei* (2013), núm. 53.

agraïment, als grups de pastoral juvenil, als moviments i a les noves comunitats que també els acompanyen.

Els joves, certament, necessiten ser acompanyats en la seva formació i creixement, conscients que són veritablement agents d'evangelització, no únicament destinataris. El propi Pontífex, els ho recordà el Diumenge de Rams: *“Vosaltres teniu una part important en la celebració de la fe. Ens porteu l'alegria de la fe i ens dieu que hem de viure la fe amb un cor jove (...). Els joves han de dir al món: És bo seguir Jesús, és bo anar amb Jesús, és bo el missatge de Jesús, és bo sortir d'un mateix, a les perifèries del món i de l'existència, per dur a Jesús.”*¹⁵

El treball tot just iniciat del Moviment Cristià de Joves, que ha d'estar fet en coordinació amb les altres realitats juvenils de la diòcesi (moviments especialitzats, escoles cristianes, moviments a l'entorn de congregacions religioses, etc), va donant el seu fruit. Cal però treballar-hi decididament des dels diversos àmbits diocesans, especialment incidint en la formació (a nivell catequètic, afectivosexual i pastoral) i en la coordinació diocesana¹⁶.

15. PAPA FRANCESC, *Homilia del Diumenge de Rams, Roma, 24 de març de 2013.*

16. Es pot consultar també JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES, *Carta pastoral Pastoral juvenil i pastoral vocacional a la llum de la JMJ (2012)* pág. 40-56.

Accions

- Promoure la renovació de la catequesi preparatòria per la Primera Comunió a cada parròquia i arxiprestat de manera coordinada, pel que fa a la formació d'infants, la participació a les celebracions i la implicació de les famílies.

Responsable: Delegació Episcopal de Catequesi i Arxiprestos.

- Erigir i iniciar el Moviment Cristià d'Infants, coordinant el treball de la catequesi de postcomunió i del lleure.

Responsables: Consell de Govern, Arxiprestos i Delegació Episcopal de Catequesi.

- Organitzar trobades d'infants a nivell diocesà, zonal o arxiprestal que combinin els moments celebratius, formatius i d'esbargiment.

Responsables: Delegació Episcopal de Catequesi, Rectors i Arxiprestos.

- Organitzar i coordinar la catequesi de Confirmació a cada arxiprestat, oferint un itinerari comú i una edat determinada.

Responsables: Delegació Episcopal de Catequesi i Arxiprestos.

- Organitzar una activitat diocesana d'estiu anual amb els joves.

Responsable: Delegació Episcopal de Joven-tut.

El testimoni de la caritat

El servei de la caritat

Precisament per la seva connexió amb l'amor (cf. Ga 5,6), la llum de la fe es posa al servei concret de la justícia, del dret i de la pau. La fe neix del trobament amb l'amor originari de Déu, en què es manifesta el sentit i la bondat de la nostra vida, que

és il·luminada en la mesura en què entra en el dinamisme desplegat per aquest amor, en quant es fa camí i exercici cap a la plenitud de l'amor. La llum de la fe permet de valorar la riquesa de les relacions humanes, la seva capacitat de mantenir-se, de ser fiables, d'enriquir la vida comuna. La fe no aparta del món ni és aliena als afanys concrets dels homes del nostre temps. Sense un amor fiable, res no podria mantenir veritablement units els homes.

(Lumen Fidei, núm. 51)

2. El testimoni de la Caritat

Centralitat de la caritat en la vida cristiana

La caritat es troba en el centre de la vida cristiana. En primer lloc perquè Déu és amor: *"Estimats meus, estimem-nos els uns als altres, perquè l'amor ve de Déu; tothom qui estima ha nascut de Déu i coneix Déu. El qui no estima no coneix Déu, perquè Déu és amor"* (I Jn 4,7. Cfr. I Jn 4,16). I en segon lloc perquè aquest amor ha estat manifestat en el seu Fill: *"L'amor de Déu envers nosaltres s'ha manifestat en això: que Déu ha enviat el seu Fill unigènit al món a fi que visquem per ell"* (I Jn 4,9). El propi Senyor ha fet d'aquest amor el signe distintiu dels seus seguidors: *"El meu manament és que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat"* (Jn 15,12).

El Sant Pare Benet XVI va aprofundir en aquest tema fonamental de la vida cristiana, i hi dedicà dues de les seves tres encíclicues: *Deus caritas est* (2005) i *Caritas in veritate* (2009). En la primera d'elles es referia, entre altres qüestions, a l'Església i a la seva mateixa essència, i afirmava: *"La naturalesa íntima de l'Església s'expressa en una triple tasca: anunci de la Paraula de Déu (kerigma-martyria), celebració dels Sagraments (leiturgia) i servei de la caritat (diakonia). Són tasques que s'impliquen mútuament i no es poden separar una de l'altra"*¹⁷.

En la segona encíclica plantejava la centralitat de la caritat en relació amb la veritat que és Déu mateix: *"La caritat en la veritat, de la qual Jesucrist s'ha fet testimoni amb la seva vida terrenal i, sobretot, amb la seva mort i resurrecció, és la principal força impulsora de l'autèntic desenvolupament de cada persona i de tota la humanitat.*

17. PAPA BENET XVI, Carta Encíclica *Deus caritas est* (2005), núm. 25.

L'amor - «caritas» - és una força extraordinària, que mou les persones a comprometre's amb valentia i generositat en el camp de la justícia i de la pau. És una força que té el seu origen en Déu, amor etern i veritat absoluta»¹⁸. Aleshores, des d'aquest origen en l'amor que brolla del Pare pel Fill en l'Esperit Sant, arriba a tots els homes, que es converteixen en veritables destinataris de l'amor de Déu, subjectes de caritat, cridats també a fer-se ells mateixos instruments d'aquest amor per a tota la humanitat.¹⁹

La caritat, consegüentment no és un afegit a la vida de l'Església, ni un bon consell per a una convivència raonable. És un element essencial de la vida de la mateixa Església, del seu ésser. La missió que Jesucrist havia rebut del Pare inclou també anunciar i comunicar el seu Amor (Cfr. Jn 15, 9.12). L'Església és continuadora d'aquesta missió i ha de donar-ne testimoni²⁰. És a dir, l'amor de Déu que ens ha estat manifestat en el seu Fill Jesucrist ens mou a ser també nosaltres portadors i difusors d'aquest Amor. En aquesta línia, els dos plans pastorals anteriors han dedicat nombroses accions a l'exercici de la caritat i l'acció social, en especial pel que fa l'acció de Càritas a través de la seva xarxa de treballadors i voluntaris, l'atenció als malalts i l'acolliment dels immigrants.

Més darrerament, amb motiu de la promulgació de l'Any de la Fe, el Papa Benet XVI, demanava que durant aquest any l'exercici de la caritat tingués un relleu especial: *“L'Any de la fe serà també una bona oportunitat per a intensificar el testimoniatge de la caritat. Sant Pau ens recorda: «Ara, doncs, es mantenen la fe, l'esperança i l'amor, tots tres; però l'amor és el més gran» (1Co 13,13)²¹.*

18. PAPA BENET XVI, Carta Encíclica *Caritas in veritate* (2009), núm. 1.

19. Cf. *Ibid.* núm. 5.

20. JOSEP ANGEL SAIZ MENESES, *Mare de Déu i mare nostra* (2008), pàg. 45.

21. PAPA BENET XVI, Carta apostòlica *Porta fidei* (2011), núm. 14.

Accions

- Potenciar la formació en la doctrina social de l'Església tant en la vida de cada cristià com en els diversos àmbits de la pastoral i en tota la vida diocesana.

Responsable: Consell Presbiteral i Consell Pastoral Diocesà.

- Promoure en tots els cristians una resposta efectiva i generosa i potenciar accions a nivell parroquial, arxiprestal i diocesà per fer front a les conseqüències de la crisi econòmica actual.

Responsables: Delegació Episcopal de Pastoral Social, Rectors i Arxiprestos.

La caritat com a tasca de l'Església

Aquesta acció caritativa i social pròpia de l'Església ha de ser realitzada per cada cristià, però té també un component clarament comunitari i eclesial. El Papa Benet XVI ho havia fet notar a la seva primera encíclica: *"L'amor al proïsme arrelat en l'amor a Déu és sobretot una tasca per a cada fidel, però ho és també per a tota la comunitat eclesial, i això en totes les seves dimensions: des de la comunitat local a l'Església particular, fins a abastar l'Església universal en la seva totalitat. També l'Església com a comunitat ha de posar en pràctica l'amor"*²².

El Papa Francesc, a l'inici del seu pontificat, recordà la responsabilitat dels cristians en referència als més necessitats. Una responsabilitat que s'aplicava a ell mateix, però que pot ser ampliable a tots els creients, i és la necessitat *"d'obrir els braços per custodiar a tot el Poble de Déu i acollir amb afecte i tendresa a tota la humanitat, especialment als més pobres, els més febles, els més petits, això que Mateu descriu en el judici final sobre la caritat: el famolenc, l'assedegat, el foraster, el nu, el malalt, l'empresonat (cf. Mt 25,31-46)."*²³

Aquesta necessitat ha estat sempre present a la vida de l'Església ja des dels seus inicis com es pot comprovar en el llibre dels Fets dels Apòstols i a les cartes de Sant Pau. Actualment, però, s'està immers en un context de profunda crisi que afecta a molta gent arreu del món i de manera especial a casa nostra, amb unes taxes d'atur elevades i de llarga durada, especialment en els joves que accedeixen al món de treball, i amb una desprotecció pràctica de les classes més desfavorides. Cal intensificar, doncs, la consciència de fraternitat i solidaritat, i sobretot l'exercici de la generositat i l'amor envers aquells que més en pateixen les conseqüències. En aquest sentit cal agrair els testimonis que ja es donen a la nostra diòcesi, a través de l'acció de Càritas i les altres associacions d'acció social, en les parròquies, així com també el treball de les comunitats religioses, dels moviments i institucions eclesials, dels centres

22. PAPA BENET XVI, Carta Encíclica *Deus caritas est* (2005), núm. 20.

23. PAPA FRANCESC, *Homilia en l'inici del ministeri petrí*, Roma, 19 de març de 2013.

d'ensenyament i d'esbarjo, dels esplais, etc. Tots ells són exemples i testimonis que han d'esperonar a continuar en aquest camí²⁴.

D'altra banda cal tenir present que tot aquest exercici de la caritat s'ha de dur a terme coordinadament, de manera organitzada en la mesura que sigui necessari per a una més gran eficàcia i també com a expressió de la realitat de la comunió de l' Església. En aquest sentit la creació de Càritas Diocesana l'any 2012 a la diòcesi ha estat un pas important que, sens dubte, ajudarà a potenciar i coordinar aquest treball.

És en aquest sentit que el Sant Pare Benet XVI ha promulgat recentment Motu proprio *Intima Ecclesiae Natura*²⁵, en el que afegeix normes jurídiques concretes per a l'organització del servei de la caritat, tant a nivell de l'Església universal com a nivell de les Esglésies particulars.

En aquest document el Papa explicita: *“El servei de la caritat és també una dimensió constitutiva de la missió de l'Església i expressió irrenunciable de la seva pròpia essència; Tots els fidels tenen el dret i el deure d'implicar-se personalment per viure el manament nou que Crist ens va deixar (cf. Jn 15, 12), brindant a l'home contemporani no només suport material, sinó també assossec i cura de l'ànima (cf. Carta enc. Deus caritas est, 28). Així mateix, l'Església està cridada a exercir la diakonia de la caritat en la seva dimensió comunitària, des de les petites comunitats locals a les Esglésies particulars, fins a abastar l'Església universal. Per això necessita també «una organització, com a pressupòsit per a un servei comunitari ordenat» (cf. ibíd., 20), una organització que al seu torn s'articula mitjançant expressions institucionals.”*²⁶

Tenint, doncs, presents aquestes consideracions així com la normativa establerta en el citat Motu proprio *Intima Ecclesia Natura* sobre el servei de la caritat a l'Església, especialment pel que fa a

24. BISBES DE CATALUNYA, Document *Al servei del nostre poble*, (2011), núm. 15.

25. PAPA BENET XVI, Motu proprio *Intima Ecclesiae Natura*, 11 de novembre de 2012.

26. PAPA BENET XVI, *Intima Ecclesia Natura* (2012), proemi.

l'organització d'aquesta acció caritativa i que dugui la denominació catòlica i la seva identitat eclesial, es proposen diverses accions en aquest pla pastoral.

Accions

- Crear la Delegació Episcopal de Pastoral Social, que coordini les diverses realitats existents.

Responsable: Consell de Govern.

- Organitzar l'acció social i caritativa a cada parròquia a través de Càritas i coordinar-la amb les altres entitats eclesials.

Responsables: Rectors i Consells pastorals parroquials.

Necessitat del testimoni cristià de la caritat

L'evangeli de Sant Joan recorda la importància del testimoni cristià de la caritat com a signe de credibilitat per al món: *“En això coneixeran que sou deixebles meus, si us estimeu els uns als altres”* (Jn 13, 35).

El Sant Pare Francesc, en la seva primera encíclica, recorda el vincle íntim que hi ha entre la fe i la caritat: *“la fe il·lumina també les relacions humanes, perquè neix de l'amor i segueix la dinàmica de l'amor de Déu. El Déu que és digne de fe construeix per als homes una ciutat fiable. Precisament per la seva connexió amb l'amor (cf. Ga 5,6), la llum de la fe es posa al servei concret de la justícia, del dret i de la pau”*²⁷.

El Papa Benet XVI ho afirmava també en l'inici de l'Any de la Fe, fent-se ressò de les paraules de la Carta de Jaume: *“amb paraules encara més fortes —que sempre afecten els cristians—, l'apòstol Jaume diu: «De què servirà, germans meus, que algú digui que té fe si no ho demostra amb les obres? ¿Pot salvar-lo, potser, aquesta fe? Si un germà o una germana no tenen vestits i els falta l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres els diu: “Aneu-vos-en en pau, abrigueu-vos bé i alimenteu-vos”, però no els dóna allò que el seu cos necessita, de què serviran aquestes paraules? Així passa també amb la fe: si no es demostra amb les obres, la fe tota sola és morta. Potser algú replicarà: “Tu tens fe i jo tinc obres; mostra'm, sense les obres, que tens fe, i jo, amb les obres, et mostraré la meua fe”»* Jm 2, 14-18”²⁸.

El propi Papa Francesc fa referència sovint en les seves homilies a la responsabilitat personal en l'exercici de la caritat i per tant a l'acció concreta de cada cristià. A la seva visita a l'illa de Lampedusa davant la situació de sofriment i fins de mort de molts homes i dones que cerquen trobar una vida millor, el Pontífex afirmava: *“però Déu ens pregunta a cada un de nosaltres: «On és la sang del teu germà? el seu crit arriba fins a mi?»». Avui ningú al món se sent responsable d'això, hem perdut el sentit de la responsabilitat fraterna; hem caigut en l'actitud hipòcrita del sacerdot i del servidor de l'altar, dels quals parlava Jesús a la paràbola del Bon Samarità: veiem el germà mig mort a la vora del camí, potser pensem «pobret», i seguim el nostre camí, no ens competeix, i amb això ens quedem tranquils, ens sentim en pau. La cultura del benestar, que ens porta a pensar en nosaltres*

27. PAPA FRANCESC, Carta Encíclica *Lumen fidei* (2013), núms. 50-51.

28. PAPA BENET XVI, Carta apostòlica *Porta fidei* (2011), núm. 14.

*mateixos, ens fa insensibles al crit dels altres, ens fa viure en bombolles de sabó... En aquest món de la globalització hem caigut en la globalització de la indiferència. Ens hem acostumat a la malaltia de l'altre, no té a veure amb nosaltres, no ens importa, no ens concerneix!*²⁹.

En aquest sentit, aquest pla pastoral vol ajudar especialment també a intensificar el testimoni de cada cristià a través de la seva implicació personal en l'exercici de la caritat. Es tracta de posar en acció l'amor als germans, que es converteix en testimoni creïble de la fe en Déu.

Per altra banda, aquest testimoni de les obres ha d'anar acompanyat del testimoni de la paraula. A través d'aquest testimoni els pobres, i qualsevol persona necessitada, poden conèixer Jesucrist i fer-ne l'experiència de la fe, com a trobada personal i comunitària amb Ell, que transforma la vida i dóna una orientació nova a l'existència de cadascú. Potser és precisament el testimoni d'una caritat sincera el que pot permetre aquesta experiència de la presència de Déu que és amor a les seves vides, a través de l'acolliment de les persones, de la seva atenció espiritual i del tracte personalitzat.

Accions

- Organitzar trobades per a la formació cristiana de voluntaris i treballadors a través de cursos, conferències, amb una clara identitat confessional i afavorint la possibilitat de compartir experiències.

Responsables: Consell de Govern i Delegació Episcopal de Pastoral Social.

- Organitzar i oferir a tots els àmbits de la pastoral i especialment a les parròquies mitjans humans i materials per a l'acolliment dels pobres i dels que passen necessitat, així com atenció espiritual i un tracte personalitzat que faci possible la seva integració a les comunitats cristianes.

Responsables: Rectors i Consells pastorals parroquials

29. PAPA FRANCESC, *Missa a Lampedusa*, 8 de juliol de 2013.

La pastoral en clau de Nova Evangelització

El servei de l'evangelització

Qui s'ha obert a l'amor de Déu, ha escoltat la seva veu i ha rebut la seva llum, no pot retenir aquest do per a ell tot sol. La fe, essent escolta i visió, es transmet també com a paraula i llum. (...)

La llum de Crist brilla com en un mirall en el rostre dels cristians, i així es difon i arriba fins a nosaltres, de manera que també nosaltres puguem participar en aquesta visió i reflectir-ne a altres la llum, igual que en la litúrgia pasqual la llum del ciri encén altres moltes candeles. La fe es transmet, per dir-ho així, per contacte, de persona a persona, com una flama encén una altra flama. Els cristians, en la seva pobresa, planten una llavor tan fecunda que es converteix en un gran arbre que és capaç d'omplir el món de fruits.

(*Lumen Fidei*, núm. 38)

3. La pastoral en clau de Nova Evangelització

La urgència de la Nova Evangelització

D'un temps ençà el concepte de Nova Evangelització va impregnant cada vegada més la vida i la missió de l'Església³⁰. Cal dir d'entrada que està en continuïtat amb l'evangelització que durant vint segles els cristians han realitzat per portar a la pràctica el mandat missioner del Senyor (Cf. Mt 28,20). El propi Sant Pau, en els inicis de la predicació apostòlica, ho expressa amb una certa contundència: *"ai de mi, si no evangelitzo!"* (1Co 9,16). En aquest sentit es pot dir que no és nova en el seu contingut. El seu nucli sempre és el mateix: propiciar l'encontre de cada persona amb Jesucrist. Aquesta trobada amb el Senyor porta a una profunda conversió i transformació de la vida personal i comunitària.

Ara bé, és ben cert que l'actual context pastoral i social que l'Església viu ha canviat tant en els darrers decennis que sovint es demana un "aggiornamento", és a dir, un posar al dia la manera de comunicar la bellesa de la fe en els nous areòpags³¹ i escenaris moderns. El Papa Francesc ho ha expressat d'aquesta manera en la seva encíclica: *"la transmissió de la fe, que brilla per a tots els homes en qualsevol lloc, s'insereix en les coordenades temporals, de generació en generació. Tenint en compte que la fe neix d'una trobada*

30. Fou el beat Joan Pau II qui emprà per primera vegada el terme en el seu primer viatge apostòlic a Polònia (Santuari de Santa Creu a Mogila, 1979). La seva carta encíclica *Redemptoris missio* (1990) aborda el tema en la seva amplitud.

31. JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES, *Testimonis de Jesucrist en la societat del segle XXI* (2007), pàg. 53-61.

que té lloc en la història i il·lumina el camí al llarg del temps, té necessitat de ser transmesa a través dels segles”³².

Cal buscar, doncs, els camins més eficaços per comunicar l'alegria de la fe, de manera que es faciliti a l'home d'avui la trobada personal amb Jesucrist. És en aquest sentit que es parla de nova evangelització. Nova en el seu llenguatge, en els mètodes que emprà i sobretot en l'ardor amb que s'ha de realitzar. La Nova Evangelització suposa un accent més marcat en la dimensió missionera de la pastoral de l'Església.

El darrer Sínode de Bisbes celebrat a la tardor de l'any 2012 ha abordat aquest tema en el context actual i les proposicions sinodals que s'han fet públiques ofereixen orientacions concretes per afrontar aquest tema, a l'espera de la publicació de l'exhortació postsinodal, la qual haurà de ser objecte d'estudi i reflexió. A la nostra diòcesi, s'han dedicat diverses jornades de formació a la reflexió sobre aquest tema i la seva urgència, així com també els Lineamenta per al Sínode han estat treballats a diverses reunions diocesanes, seguint les indicacions de l'Any de la Fe³³.

Un dels elements que sovint es subratlla en aquesta manera de plantejar la pastoral és la primacia de la vida espiritual. I és que sense una gran docilitat a l'Esperit Sant és impossible realitzar la missió evangelitzadora de l'Església. Ell és l'únic que pot fer que els cristians esdevinguin veritables subjectes evangelitzadors (cf. 2Co 3,5-6). Als creients, pot passar, com als deixebles d'Emmaús, que anuncien la mort i la resurrecció de Jesús en un clima de desencís i rutina, incapaços de comunicar vida³⁴. L'Esperit Sant és el que fa que aquests evangelitzadors cansats es converteixin en evangelitzadors entusiastes que són capaços d'anar a «les perifèries»³⁵ a portar la Bona Nova.«*La Nova Evangelització es una acció sobretot espiritual, és la capacitat de fer nostres, en el present, el coratge i la força dels primers cristians, dels primers missioners*»³⁶.

32. PAPA FRANCESC, Carta encíclica *Lumen fidei* (2013), núm. 38.

33. PAPA BENET XVI, Carta apostòlica *Porta fidei* (2011) núm. 7.

34. Cf. Lineamenta del Sínode per a la Nova Evangelització, n. 2.

35. Cf. PAPA FRANCESC, *Homilia Missa Crismal (28 de Març 2013)*; *Discurs als participants del congrés eclesial de la Diòcesi de Roma (17 de Juny 2013)*.

36. Lineamenta del Sínode per a la Nova Evangelització, núm. 5.

En aquesta profunda renovació, cal destacar la importància de la dimensió litúrgica³⁷. A través de l'acció litúrgica, especialment en la celebració de l'Eucaristia, s'opera una profunda transformació de la vida dels creients. Aquesta transformació fa que cada cristià avanci decididament en el camí cap a la santedat. Certament, sense una vida cristiana que aspiri a la santedat no pot haver-hi missió. Els sants són els autèntics evangelitzadors de la història de l'Església. Com afirmava el Beat Joan Pau II: *«la missió és un problema de fe, és l'índex exacte de la nostra fe en Crist i en el seu amor per nosaltres... perquè la missió, a més a més de provenir d'un mandat formal del Senyor, deriva de l'exigència profunda de la vida de Déu en nosaltres»*³⁸.

Aquesta nova evangelització esdevé aleshores com un clima espiritual que ha de viure tota la comunitat cristiana. Tot batejat ha de sentir com a propi el mandat del Senyor *«aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus»* (Mt 28,19) ja que a cada cristià se li ha confiat una missió original, insubstituïble i indelegable³⁹ en l'àmbit de l'evangelització.

37. Cf. CONCILIVATICA II, *Sacrosantum Concilium*, núms. 7 i 11.

38. BEAT JOAN PAU II, *Redemptoris Missio* (1990), núm.11.

39. Cf. BEAT JOAN PAU II, *Christifideles Laici* (1988), n. 28.

Accions

- Elaborar i oferir materials de formació sobre la nova evangelització per tal que siguin treballats a les diverses reunions diocesanes.

Responsables: Consell de Govern, Delegació de Catequesi i Delegació d'Apostolat Seglar.

- Intensificar la vida litúrgica de l'Església, cercant una participació més conscient, activa i fructuosa, com a principal font de renovació, especialment en la Missa Dominical i en la pregària de la Litúrgia de les Hores.

Responsables: Delegació Episcopal de Litúrgia, Rectors i Consells pastorals parroquials.

- Fomentar l'Adoració Eucarística en les parròquies i moviments com a moment privilegiat d'encontre amb Crist.

Responsables: Rectors, Consells pastorals parroquials i responsables de moviments.

- Promoure la renovació personal dels agents pastorals a través dels Exercicis Espirituals i Recessos.

Responsables: Consell de Govern i Delegació d'Apostolat Seglar.

La renovació de la vida parroquial

En la seva primera carta pastoral, Mons. Saiz Meneses, fent-se ressò de les paraules del Papa Pau VI a l'Exhortació Apostòlica *Evangelii Nuntiandi*, que no han perdut la seva actualitat, afirmava que “l'evangelització és el primer i el millor servei que l'Església pot oferir”⁴⁰. Un servei en el que cal descobrir els punts de trobada amb els creients allunyats, amb els indiferents, els cristians que ocasionalment s'acosten a l'Església, etc. per tal d'oferir-los-hi la Bona Nova. Entre altres punts de trobada hi ha la recerca del sentit i de la felicitat a la vida, la necessitat del reconeixement i l'estima, de la relació i també la col·laboració per l'edificació d'una societat millor.

La Bona Nova que proposa l'Església, continua comentant Mons. Saiz Meneses, és la que ofereix el sentit de la transcendència a tota existència humana, la centralitat de la Persona de Jesucrist com a fonament, uns principis morals fonamentals per viure, el culte a Déu en esperit i en veritat i, finalment, una participació activa en la societat per tal de transformar-la⁴¹.

Per tal de fer-ho, en el context actual, cal que la pastoral ordinària es renovi en clau de nova evangelització, tant a les parròquies com també en els moviments i les altres institucions eclesials. És a dir, tota l'acció de l'Església ha d'estar impregnada d'aquest estil, la catequesi, l'atenció als pares dels infants i les famílies, l'educació en el lleure, la formació cristiana a tots els nivells, l'acció caritativa i social, la visita als malalts, l'atenció en el despatx parroquial, la preparació dels sagraments, els grups de formació, revisió de vida i cercles d'estudis, etc. Els diferents grups eclesials s'han d'anar conscienciant i imbuïnt d'aquesta perspectiva evangelitzadora i per tant missionera, i aprofitar aleshores les múltiples ocasions per anunciar l'evangeli a aquells cristians que viuen la seva fe de manera molt ocasional, als allunyats i als no batejats.

En aquesta pastoral hi ha diversos elements a tenir present. Un d'ells és el fenomen creixent del catecumenat d'adults. El Papa

40. JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES, *Testimonis de Jesucrist en la societat del segle XXI* (2007), pàg. 25 i següents. Cfr. PAU VI, Exhortació Apostòlica *Evangelii Nuntiandi* (1975).

41. Es pot consultar també PAPA BENET XVI, *Porta fidei* (2011), núm. 10.

Francesc recorda la seva importància en la seva primera encíclica⁴². El catecumenat ofereix un camí apropiat de descoberta i aprofundiment de la fe i els seus continguts per als neòfits i també, de retruc, als seus catequistes, que han de presentar aquests continguts i la seva experiència personal. Al seu costat cal fer esment del nombre també creixent d'adults que demanen el sagrament de la Confirmació. Tot i les motivacions diverses que poden moure a fer-ne la petició, és un fenomen que cal acollir i donar-hi una resposta pastoral, oferint una formació bàsica en clau de nova evangelització a cada arxiprestat, comptant-hi amb el suport de la Delegació Episcopal per al Catecumenat quan s'escaigui.

Un segon aspecte important a tenir en compte és la creació de grups d'animació específics allà on sigui possible per tal d'ajudar a tota la comunitat cristiana a viure aquest nou estil missioner i evangelitzador. Aquest grup, acompanyat pel rector de la parròquia, procurarà trobar-se periòdicament per la pregària i la formació, així com per reflexionar i proposar al conjunt de la comunitat parroquial aquelles accions i propostes que ajudin a viure aquesta dimensió evangelitzadora en el moment actual segons la realitat de cada lloc. En algunes parròquies, atesa la seva realitat, aquest grup podrà coincidir amb el consell pastoral parroquial.

Finalment, és important en aquest nou enfocament de la pastoral ordinària oferir també un itinerari formatiu adreçat a aquells cristians que viuen allunyats de la fe però que poden tenir un desig sincer de redescobriments d'aquesta fe o bé a aquells que volen iniciar un procés de catecumenat. Es pot aleshores organitzar un curset d'anunci de la fe i de presentació des de la pròpia experiència dels creients, o bé unes conferències formatives, uns espais per ensenyar a pregar i interioritzar la fe, etc. Caldrà vetllar a qui va adreçada aquesta oferta, la preparació de la mateixa i el seguiment i acompanyament de les persones que la realitzen. Aquest treball es pot fer a cada parròquia on sigui possible o bé coordinant-ho entre diverses parròquies o a l'arxiprestat.

42. PAPA FRANCESC, Carta encíclica *Lumen fidei* (2013), núm. 42.

Accions

- Promoure la formació de grups d'animació evangelitzadora a les parròquies.

Responsables: Rectors i Consells pastorals parroquials i Delegació Episcopal d'Apostolat Seglar.

- Establir accions promogudes per aquests grups que ajudin a viure la dimensió evangelitzadora en totes les activitats pastorals.

Responsables: Responsable: Rectors i Consells pastorals parroquials i Delegació Episcopal d'Apostolat Seglar.

- Organitzar periòdicament un curs d'anunci de la fe en Jesucrist per a les persones allunyades de la fe i per les persones no batejades.

Responsables: Rectors, Consells pastorals parroquials, Arxiprestos i Consells arxiprestals i Delegació per al Catecumenat.

La comunitat diocesana i la corresponsabilitat

Una de les aportacions més importants del Concili Vaticà II ha estat sens dubte l'eclesiologia de comunió⁴³: *“El concepte de comunió, posat de relleu en els textos del Concili Vaticà II, és molt adequat per expressar el nucli profund del misteri de l'Església i pot ser una clau de lectura per a una renovada eclesiologia catòlica”*⁴⁴. Certament, l'Església és un misteri de comunió i aquesta comunió és una realitat profunda que es manifesta en la vida de cada persona i de l'Església. És a la vegada misteri de la unió personal de cada ésser humà amb a la Santíssima Trinitat i amb les altres persones. Aquesta unió que s'inicia en el baptisme, es viu en l'Església peregrina i s'orienta a la plenitud en l'Església celestial⁴⁵.

El Beat Joan Pau II situava també la comunió com un dels elements essencials en ordre a la missió evangelitzadora de l'Església: *«la comunió genera comunió, i essencialment es configura com a comunió missionera... La comunió i la missió estan profundament unides entre elles, es compenetren i s'impliquen mútuament, fins a tal punt que la comunió representa a l'hora la font i el fruit de la missió: La comunió és missionera i la missió és per a la comunió»*⁴⁶. En aquesta línia de reflexió, a l'inici del tercer mil·lenni, demanava a l'Església tenir una veritable espiritualitat de comunió: *“fer de l'Església la casa i l'escola de la comunió, heus ací el gran repte que tenim davant el mil·lenni que comença si volem ser fidels al disegni de Déu i respondre a la vegada a les profundes esperances del món”*⁴⁷.

La nova evangelització demana doncs, i fins i tot exigeix, una veritable comunió entre tots els agents de pastoral, que es tradueix

43. Cf. CONCILI VATICÀ II, *Lumen gentium*, núms. 4, 8, 13-15, 18, 21, 24-25; *Dei Verbum*, núm. 10, i *Gaudium et Spes*, núm. 32; CATECISME DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA (1992), articles 772-776; 787-791.

44. CONGREGACIÓ PER LA DOCTRINA DE LA FE, *Carta als Bisbes de l'Església Catòlica sobre alguns aspectes de l'Església considerada com a comunió*, Roma, 1992; RICARDO BLÁZQUEZ, *La función consultiva en la Iglesia Comión*, a *La Curia Diocesana, la función consultiva*, Salamanca 2002.

45. Cfr. JOSEP ANGEL SAIZ MENESES, *Carta pastoral Mare de Déu i mare nostra* (2008), pàg. 47.

46. BEAT JOAN PAU II, *Christifideles Laici*, n. 32.

47. BEAT JOAN PAU II, *Novo Milleniolneunte* (2001), núm. 43.

en la corresponsabilitat que neix de la pròpia vocació baptismal, en el centre de la qual hi ha l'Eucaristia, i que es concreta a través dels diferents estats de vida, vocacions i carismes. Com afirmava Mons. Saiz Meneses, *“donat que l'Esperit és un de sol, la diversitat de carismes no ha de provocar divisions, ans al contrari, suposa un enriquiment i una complementarietat dins d'una unitat orgànica i dinàmica en la qual tots els dons de l'Esperit són importants per a la vitalitat del conjunt”*⁴⁸.

Una instància fonamental de comunió és el presbiteri. El Concili Vaticà II recorda que *«en virtut de la comuna ordenació sagrada i de la missió, tots els preveres es troben lligats entre ells per una íntima fraternitat, la qual és de desitjar que es manifesti amb una lliure i espontània ajuda mútua, tant espiritual com material, tant pastoral com personal, en les reunions i en la comunió de vida, de treball i d'amor»*⁴⁹. Cal estrènyer la relació de fraternitat entre els preveres a tots els nivells, i especialment entre els preveres que treballen en un mateix arxiprestat⁵⁰. Aquesta comunió s'ha d'anar construint a través del treball i la pastoral de conjunt, amb la implicació i participació de tots els preveres i els diaques presents en el territori, però també afavorint els moments per compartir la vida i la fe. Tot això afavoreix, sens dubte, una comunió més forta i joiosa entre tot el clergat i amb el Bisbe diocesà⁵¹, així com una profunda renovació espiritual que ajuda a realitzar la missió de l'Església en el context actual de la nova evangelització i esdevé veritable font de vocacions tant al sacerdoti com al diaconat⁵².

La gran missió que ha de portar a terme l'Església no podrà fer-se sense la imprescindible implicació de tots els cristians, veritables agents de pastoral. Els laics i laiques, a nivell personal i sobretot

48. JOSEP ANGEL SAIZ MENESES, *Mare de Déu i mare nostra* (2008), pàg. 48.

49. CONCILI VATICÀ II, *Lumen Gentium*, n. 28; cf. Id., *Presbyterorum Ordinis*, n.8.

50. BISBES DE CATALUNYA, *Directori de la parroquia. Directori de l'arxiprestat*, Editorial Claret, Barcelona (2001) núms. 5-7, i 14-16.

51. Cf. CONCILI VATICÀ II, Decret *Christus dominus*, núm. 11.

52. JOSEP ÀNGEZ SAIZ MENESES, *Carta pastoral Pastoral juvenil i pastoral vocacional a la llum de la JMJ* (2012), pàgs.74- 81. Es pot consultar també el document *Vocaciones sacerdotales para el siglo XXI*, de la Comissió Episcopal de Seminaris i Universitats de la Conferència Episcopal Espanyola (2013), cap. 3: Lugares de llamada y propuestas para la acción pastoral.

organitzats en grups i moviments són una força indispensable per poder complir el mandat missioner del Senyor⁵³. El Concili Vaticà II ha subratllat l'absoluta necessitat de l'apostolat de cada cristià singular el qual es troba en la base i és la condició de possibilitat de l'evangelització comunitària⁵⁴. La vida quotidiana, familiar i social són el primer àmbit de la missió⁵⁵. També les persones consagrades que són presents en la diòcesi enriqueixen a la vegada la tasca evangelitzadora gràcies als seus propis carismes⁵⁶ amb la seva presència i col·laboració en els diversos àmbits de la pastoral i en les obres pròpies. Cal caminar, finalment, envers una major coordinació pastoral⁵⁷ entre les parròquies, les institucions religioses, els moviments i totes les altres institucions eclesials respectant els àmbits propis de cadascú però intensificant el treball conjunt⁵⁸.

En aquesta gran missió no es pot oblidar el paper dels nous mitjans de comunicació i les xarxes socials que poden ser de gran ajut per fomentar la comunió i per anunciar l'Evangeli a aquelles persones que no freqüenten les parròquies i moviments, però a les que es poden trobar en els diferents areòpags que ens ofereix internet.

53. CATECISME DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA (1992), articles 897-913.

54. Cf. CONCILI VATICÀ II, DECRET *Apostolicam actuositatem*, NÚM. 16.

55. Cf. CONCILI VATICÀ II, *Lumen Gentium*, n.31.

56. CATECISME DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA (1992), articles 914-916; JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES, Carta pastoral *Testimonis de Jesucrist en la societat del segle XXI* (2007), pàg. 45-46 Cf. CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA, *Iglesia particular y vida consagrada*, Madrid, 2013.

57. BISBES DE CATALUNYA, *Directori de la parroquia. Directori de l'arxiprestat*, Editorial Claret, Barcelona (2001) núms. 17-20.

58. El document *Orientaciones pastorales para la coordinación de la familia, la parroquia y la escuela* (2013), de la Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi de la Conferència Episcopal Espanyola ofereix elements per a ltreball coordinat en ordre a la nova evangelització.

Accions

- Propiciar la comunió dels preveres d'un mateix arxiprestat a través de les reunions arxiprestals, organitzant recessos i sortides de lleure, estant atents a les necessitats de cadascú, etc.

Responsables: Vicaris Episcopals i Arxiprestos.

- Promoure una major coordinació entre preveres, diaques, persones consagrades, laics, moviments i parròquies a través del treball en diversos àmbits de la pastoral (infància, joventut, ensenyament, acció caritativa, pastoral vocacional, etc).

Responsables: Arxiprestos, Delegacions Episcopals de Vida Consagrada Apostolat Seglar, Joventut, Ensenyament, Pastoral Social, Pastoral Vocacional i Catequesi.

- Promoure i potenciar l'associacionisme laical, en coordinació amb els moviments per afavorir la dimensió evangelitzadora dels laics.

Responsible: Delegació Episcopal d'Apostolat Seglar.

- Utilitzar les possibilitats les noves tecnologies, tant a internet com a les xarxes socials, al servei de les iniciatives de les diverses delegacions, moviments i parròquies, tant a nivell d'informació com de formació.

Responsible: Delegació Episcopal de Noves Tecnologies.

Índex

Presentació	7
1. Revifar la fe i aprofundir en la formació	13
La formació diocesana d'adults	13
La pastoral familiar	16
La transmissió de la fe als infants i joves	19
2. El testimoni de la caritat	25
Centralitat de la caritat en la vida cristiana	25
La caritat com a tasca de l'Església	28
Necessitat del testimoni cristià de la caritat	31
3. La pastoral en clau de Nova Evangelització	35
La urgència de la Nova Evangelització	35
La renovació de la vida parroquial	39
La comunitat diocesana i la corresponsabilitat	42